

Az óvoda-iskola átmenet támogatása és annak változásai egy kistelepülés óvodájában

Juhász Nikolett

Óvodapedagógus alapképzési szak, nappali tagozat
Neveléstudományi Intézet/Gyermeknevelési Tanszék

Belső témavezető: Dr. Podráczky Judit, tanszékvezető, egyetemi docens, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Szakedolgozatomban az óvoda-iskola átmenet támogatását és annak változását igyekeztem feltérképezni Kaposmérő óvodájában. Témaválasztásomat indokolta a személyes érintettség mellett a köznevelési törvény 2020. évi változása, mely magával hozta a rugalmas beiskolázás eltörlését is. Ennek következtében még az eddigieknél is nagyobb hangsúlyt szükséges fektetnünk a szülők–tanítók–óvodapedagógusok együttműködésére az iskolakezdés előtt álló gyermekek érdekében.

Kutatásom során elemeztem az óvoda öt egymást követő helyi pedagógiai programját, különös tekintettel az átmenet támogatásához és az iskolaérettség kritériumaihoz köthető tartalmi részekre, és ezek változásaira.

Abból a célból, hogy feltárjam a programokban leírt együttműködési törekvések gyakorlati megvalósulását a múltban és a jelenben, elemzésemet interjúkészítéssel egészítettem ki. Az interjú során kérdéseimet az együttműködés, az átmenetek támogatása és az iskolaérettség kérdésköre köré szerveztem.

Érdekes volt látni, ahogy az idő múlásával a pedagógiai programok kidolgozását egyre inkább az Alapprogramhoz igazították.

Az óvoda és iskola együttműködését tekintve a programokban ugyan látható volt változás, de nem olyan mértékben, mint amire kutatásom előtt számítottam.

A korábbi gyakorlati megvalósulás tekintetében elmondhatom, hogy a pedagógiai programokban leírtak szinte maradéktalanul megvalósultak, sőt számos olyan, sajnos főképp csak múltbeli együttműködési törekvésről is tudomást szereztem, melyekről a pedagógiai programokban nem olvastam.

Mint az interjúbeszélgetésekből kiderült, az elmúlt néhány évben jelentősen csökkent az interakció az óvoda és az iskola között, valamint a korábban bevett gyakorlatok is elmaradtak. Hogy ennek pontosan mi állhat a hátterében, azt sajnos nem tudtam kideríteni.

Az intézményvezetővel folytatott beszélgetésből meg tudtam, hogy az idei évtől több átmenetet támogató program is kilátásba kerül. Ezen programok megvalósulásában teljes mértékben bízom, mert úgy gondolom, az óvoda és iskola közötti szakadékot a gyermekeknek még a legnagyobb támogatás mellett is nehezükre eshet áthidalni, s nekünk, pedagógusoknak kötelességünk összefogni e változás megkönnyítése érdekében mind a szülőkkel, mind pedig egymással.

Ugyan kutatásom során arra is kerestem a választ, hogy az óvoda és az iskola fizikai közelségének előnyével mennyiben élnek az intézmények az átmenet támogatása során, a kapcsolati többlet sem a dokumentumok szintjén, sem a gyakorlatban nem volt megragadható.

Véleményem szerint a korábbi, a település óvodájában már nem használatos együttműködési törekvések innovatív újragondolása segítséget nyújthatna a problémakörben. Ehhez persze mindenképp szükséges, hogy az iskola is nyitottan álljon a kérdéshez, mint ahogy a partnerkapcsolat korábban is megvalósult. Akár egyes jó gyakorlatok adaptálása is fontolóra vehető lenne az intézmények részéről.

Az átmenet támogatásának továbbgondolásához viszont mindenképpen érdemesnek tartanám a téma körbejárását az iskola szemszögéből is, mind a dokumentációs keretet megvizsgálva, mind az iskolai oktatás szereplőivel folytatott beszélgetések segítségével, meglátásuk, elképzeléseik feltérképezésével. Emellett a szülőket is szívesen bevonnám a problémakörbe, akár a rugalmas beiskolázás eltörlésének következményei tekintetében.